

Časopis zo života ZŠ s MŠ Pohorelá

Školský rok 2018/2019

Pohorelský školáčik

Septembrové číslo

Časopis vydáva Základná škola s materskou školou Pohorelá, Kpt. Nálepku 878, 976 69 Pohorelá.

Časopis vychádza mesačne. Časopis bol založený v školskom roku 2013/2014.

Šéfredaktorka časopisu: Janka Kamzíková, 9.A,

Predsedkyňa redakčnej rady: Silvia Ševcová, 9.A.

Redaktori: Marianna Datková, Milan Kováč z 9.A, Vivien Ďuricová, Lucia Homolová, Viktória Šavolová, Dominik Danielič, Dominika Hrčáková, Daniela Cesnaková zo 7.A, Viktória Pajerová, Ester Kováčová zo 6.A a Kristína Součeková z 5.A.

Pedagogický dozor: Mgr. Mariana Krupová

Obsah

Horehronie – vlastná tvorba

Začiatok školského roka

Vízia, poslanie a logo našej školy

Zamestnanci školy

Škola v číslach

Stupnica hodnotenia

Vyučovacie hodiny a prestávky

Organizácia školského roka

Školský parlament

Záujmové krúžky

Školský klub detí

Deviatáci

Prváci

Pod'akovanie

Cezpoľný beh Beňuš

Vtípy

Prednášky s pracovníčkou CPPPaP

Najlepší odoberatelia

Výlet Dargov - Košice

Vystúpenie artistov

Krúžok „Nápadníček

Sindy – vlastná tvorba

Slovensko-rómsky slovník

Ručné práce
Bianka Tlučáková

6.A

Lucia Homolová

7.A

Úvod

A je to tu! Krásne a teplé letné dni pominuli a my sme sa všetci vrátili späť do školských lavíc, ktoré počas leta zívajú prázdnotou. Pomaly, ale isto si znova všetci zvykáme na učenie, písomky a projekty. Prváčikov čaká zaujímavé poznávanie písmeniiek a číslíc. Niektorých čaká Testovanie Komparo, na deviatakov čaká Testovanie Monitor a výber strednej školy. Všetkým prajeme čo najúspešnejší školský rok, vytrvalosť, usilovnosť a hlavne, aby sa Vám darilo v získavaní nových vedomostí. Učiteľom prajeme veľa inšpirácií a trpezlivosti. Budeme radi, ak nám dáte rôzne inšpirácie a prídete za nami s dobrým nápadom. Každý z Vás môže prispieť do časopisu, čím bude chcieť. My to radi spracujeme a uverejníme. ☺☺☺

Vaša redakcia Pohoreľského školáčka

Horehronie

Mierny jarný vánok rozochvieva
krehké listy stromov
a záletnícky pohľadza nežné hlávky
sedmokrások.

Aj vrba pri potoku si tíško nôti,
do rytmu kolíše hlavou strapatou.

Miesto čarokrásne.

Nádherný kút zeme.

Cítiš jej dych,
počuješ tiché ševelenie v tráve.

Tu pieseň horských potôčikov,
žblnkot rodiaceho sa Hrona
i srdečný úsmev tunajšieho človeka
Ťa privíta
každodenne.

Do tvojich snov
vojde
táto krajina.

Zakotví
natrvalo
v hĺbinách tvojho
srdca.

Vlastná tvorba – Aneta Haľaková

Začiatok školského roka

Dňa **3. septembra 2018** (pondelok) sa o ôsmej hodine ráno uskutočnila Svätá omša v kostole Sedembolestnej Panny Márie v Pohorelej pri príležitosti otvorenia nového školského roka. Po jej skončení sa žiaci, rodičia a učitelia presunuli na školský dvor v areáli základnej školy, kde sa uskutočnilo **slávnostné otvorenie školského roka 2018/2019**.

Pán riaditeľ ZŠ s MŠ Pohorelá **Mgr. Jozef Šajša** privítal všetkým prítomných a prihovoriť sa rodičom žiakov, pedagogickému zboru a samotným žiakom. Pán riaditeľ deviatakov povzbudil v ich poslednom roku štúdia na ZŠ a v žiackych radoch privítal našich malých prváčikov, ktorí dnes zasadli do školských lavíc po prvýkrát.

Všetkým zaželel úspešný a šťastný nový školský rok 2018/2019 a odovzdal slovo pani zástupkyňi pre ZŠ **Mgr. Erike Bialikovej**, ktorá našu školu peknými slovami vyzdvihla a prítomných oboznámila s rozdelením tried a triednych učiteľov. Predstavila nám žiakov nultého ročníka s pani učiteľkou **Mgr. Martinou Mikolajovou**, ďalej našich nových prváčikov a ôsmaci s deviatkami ich odprevadili do ich novej triedy k pani učiteľke **PaedDr. Gabriele Kanošovej**.

Vízia našej školy

Chceme byť školou, v ktorej pracujú, rozvíjajú sa a vzdelávajú slobodné a rovnoprávne osobnosti, s cieľom uplatniť sa v spoločnosti.

Poslanie našej školy

Naša škola vychováva moderného človeka pre praktický život.

Logo našej školy

Základná škola s materskou školou
Kpt. Nálepku 878
976 69 Pohorelá

IČO: 378 283 63
DIČ: 2021610448
e-mail: zspohorela@stonline.sk
Tel.: ZŠ 048 / 6196 130
MŠ 048 / 6196 137
ŠT 048 / 6196 103

Zamestnanci školy

Triedni učitelia:

Nultý ročník – Mgr. Martina Mikolajová

1.A - PaedDr. Gabriela Kanošová

2.A - Mgr. Ivana Zlúkyová

3.A - Mgr. Mária Huťová

3.B – Mgr. Terézia Šajšová

4.A - Mgr. Ľudmila Vaculčiaková

4.B - Mgr. Lenka Sidorová

5.A - Mgr. Mária Skladaná

6.A - Mgr. Renáta Kantorisová

7.A - Mgr. Mariana Krupová

7.B - Mgr. Elena Halušková

8.A - Mgr. Marianna Kalmanová

9.A - Ing. Anna Pravotiaková

9.B - Mgr. Ivana Datková

Vychovávateľky: Mgr. Elena Halušková

Bc. Dáša Lakandová

Ostatní vyučujúci:

Mgr. Jozef Šajša – p. riaditeľ

Mgr. Erika Bialiková- p. zástupkyňa

Ing. Matej Tešlár

Ing. Katarina Kanošová

Mgr. Ivan Greňa

Asistentky učiteľa:

Bc. Jana Tlučáková

Mária Gandžalová

Bc. Erika Tereková

Socialny pedagóg: PhDr. Františka Baksová

Ďalší zamestnanci školy:

J. Birková - ekonómka

P. Zibřík – školník

A. Zibříková - upratovačka

V. Pompurová - upratovačka

A. Refková - upratovačka

M. Danieličová - upratovačka

D. Kolláriková - vedúca ŠJ

I. Fillová - pracovníčka v prevádzke

S. Krupová - pracovníčka v prevádzke

V. Sivičeková - hlavná kuchárka

Materská škola:

PaedDr. Dagmar Krupová – p. zástupkyňa

Anna Krešáková - učiteľka

Štefánia Pohorelcová - učiteľka

Elena Krajčiová - upratovačka

Lucia Homolová, 7.A

Škola v číslach

Počet tried: 14

I. stupeň.: 7 tried

II. stupeň: 7 tried

Počet žiakov: 238 ž.

Dochádzajúci: 86 ž. (zahraniční: 16 ž.)

Miestni: 136 ž.

Spádový typ školy, dochádza – Vaľkovňa (Nová Maša) – Zlatno – 81

Heľpa – 1

Šumiac – 3

Stupnica hodnotenia

Všetci vyučujúci sú povinní dodržiavať platné učebné osnovy a sledovať vzdelanostnú úroveň žiakov v súlade s platnými štandardami v jednotlivých predmetoch. Pre klasifikáciu predmetov naša škola prijala nasledovnú stupnicu úspešnosti:

100 - 90 % = 1

89 - 70 % = 2

69 - 45 % = 3

44 - 25 % = 4

24 - 0 % = 5

Viktoria Šavolová, 7.A

Trvanie vyučovacích hodín

1. hodina **7:50 - 8:35**, prestávka 5 minút
2. hodina **8:40 - 9:25**, prestávka 10 minút
3. hodina **9:35 - 10:20**, veľká prestávka 15 minút
4. hodina **10:35 - 11:20**, prestávka 10 minút
5. hodina **11:30 - 12:15**, obedňajšia prestávka 30 minút
6. hodina **12:45 - 13:30**, prestávka 5 minút
7. hodina **13:35 - 14:20**

Organizácia školského roka

Vyučovanie:

Školský rok sa začína 1. septembra 2018. Školské vyučovanie sa začína **3. septembra 2018** (pondelok).

Školské vyučovanie v 1. polroku školského roka sa končí **31. januára 2019** (štvrtok).

Školské vyučovanie v 2. polroku sa začína **4. februára 2019** (pondelok) a končí sa **28. júna 2019** (piatok).

Prázdniny:

Jesenné prázdniny sa začínajú 31. októbra 2018 a končia sa 2. novembra 2018. Vyučovanie sa začína 5. novembra 2018 (pondelok).

Vianočné prázdniny sa začínajú 23. decembra 2018 a končia sa 7. januára 2019. Vyučovanie sa začína 8. januára 2019 (pondelok).

Polročné prázdniny sú 1.

februára 2019 (piatok). Vyučovanie sa začína 4. februára 2019 (pondelok).

Jarné prázdniny sú od 4. marca – 8. marca 2019. Vyučovanie sa začína 11. marca 2019 (pondelok).

Veľkonočné prázdniny sa začínajú 18. apríla 2019 a končia sa 23. apríla 2019. Vyučovanie sa začína 24. apríla 2019 (streda).

Letné prázdniny sa začínajú 1. júla 2019 a končia sa 31. augusta 2019. Začiatok vyučovania po prázdninách 2. september 2019 (pondelok).

Školský parlament v šk. roku 2018/2019

Členovia žiackeho parlamentu: 4.A – *Júlia Kanošová*

4.B – *Kristián Puška*

5.A – *Karolína Pinčiarová*

6.A – *Bianka Tlučáková*

7.A – *Matej Palus*

7.B – *Marcel Šarišský*

8.A – *Petra Kantorisová*

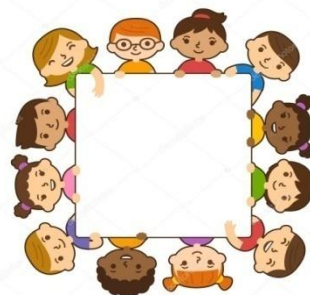
8.B – *Lukáš Radič*

9.A – *Štefan Trčan - predseda*

Janka Kamzíková - podpredseda

9.B – *Žaneta Mirgová*

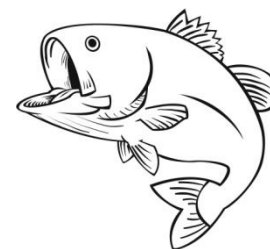
Žiacky parlament vedie p. uč. **Ing. Anna Pravotíaková.**

Záujmové krúžky

Záujmové útvary v školskom roku 2018/2019

1. **Ludový súbor**, Mgr. Mária Huťová, utorok 12:45,
2. **Anglický jazyk**, Mgr. Ivana Zlúkyová, pondelok 12:30, piatok 12:30,
3. **Šikovníci**, Bc. Jana Tlučáková, utorok 12:15,
4. **Literárno-etický**, Mgr. Ľudmila Vaculčiaková, streda 12:30,
5. **Dejepis plus**, Ing. Anna Pravotiaková, utorok 13:35,
6. **Anglický jazyk**, Mgr. Marianna Kalmanová, utorok 13:30,
7. **Futbalový krúžok (1.-6.)**, Mgr. Jozef Šajša, streda 14:30,
8. **Florbalový krúžok (5.-9.)**, Mgr. Jozef Šajša, štvrtok 14:30,
9. **Výtvarný krúžok**, Mgr. Mária Skladaná, pondelok 12:35,
10. **Usilovné včielky**, Mgr. Martina Mikolajová, pondelok 11:30,
11. **Mladí novinári**, Mgr. Mariana Krupová, streda 12:30,
12. **Šachový krúžok**, Jozef Kanoš, piatok 16:00,
13. **Rybársky krúžok**, Cyril Syč, utorok 15:00.

Záujmové útvary v rámci projektu „Škola otvorená všetkým“ v školskom roku 2018/2019

1. **Z každého rožku trošku**, Mgr. Lenka Sidorová, pondelok 12:30,
2. **Ručné práce**, Mgr. Marianna Krupová, piatok 13:30,
3. **Tvorivé dielne**, Mgr. Ivana Zlúkyová, utorok, štvrtok 12:45,
4. **Multikultúrna výchova**, Mgr. Ľudmila Vaculčiaková, pondelok 12:30,
5. **Záhradníček**, Ing. Katarína Kanošová, streda 13:35,
6. **Šikovníci**, Ing. Anna Pravotiaková, piatok 13:35,
7. **Varíme**, Mgr. Marianna Kalmanová, streda 13:35,
8. **Ja to dokážem**, Mgr. Mária Skladaná, štvrtok 11:40,
9. **Nápadníček**, Mgr. Ivana Datková, streda 11:35,
10. **Hra na flaute**, Mgr. Mária Huťová, streda 12:30

Janka Kamzиковá, 9.A

Školský klub detí

V školskom roku 2018/2019 navštevuje **ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ (ŠKD)** celkom 51 detí. ŠKD je súčasťou školy a plní úlohy v čase mimo vyučovacieho procesu. Je v prevádzke počas celého školského roka, okrem dní pracovného pokoja a štátnych sviatkov. Výchovno-vzdelávacia činnosť prebieha v dvoch výchovných oddeleniach. **V 1. oddelení je zapísaných 21 detí (1.-5.roč.),** ktoré pracujú pod vedením pani vychovávateľky **Mgr. Eleny Haluškovej.** **V 2. oddelení je zapísaných 30 detí (0.-4.roč.)** a činnosť je realizovaná pod vedením pani vychovávateľky **Bc. Dáši Lakandovej.** Činnosť klubu začína po 4. vyučovacej hodine a končí o 16:00 hodine.

Skladba týždňa

Pondelok - spoločensko-vedná oblasť výchovy

Utorok - pracovno-technická oblasť výchovy

Streda - prírodovedno-environmentálna oblasť výchovy

Štvrtok - esteticko-výchovná oblasť výchovy

Piatok - telovýchovná oblasť výchovy

Režim dňa

11:20-12:20 - oddychová, relaxačná činnosť

12:20-13:00 - rekreačná činnosť

13:00-14:00 - tematické oblasti výchovy

14:00 - odchod detí prepravujúcich sa šk. autobusom

14:00-14:30 - didaktické hry, príprava na vyučovanie

14:30-16:00 - oddychová, relaxačná činnosť pokračuje s pani vych. Dášou Lakandovou v 2. oddelení

Mgr. Elena Halušková

Deviatáci

V závere školského roka 2017/2018 brány našej školy opustili deviatáci. Ako to už býva, mali sme medzi nimi množstvo kamarátov a je zvláštne nevidieť ich na chodbách. Život však ide ďalej, no predsa si je dobré pripomenúť si ich. Minulý školský rok bol pre nich skutočne náročný hlavne čo sa týka rozhodnutí o svojej budúcnosti. Museli si totiž vybrať stredné školy a v marci písali monitor.

Keď nastúpili do prvej triedy ako malí prváčikovia, ujala sa ich pani učiteľka **Mgr. Ivana Zlúkyová**. Tá ich za štyri roky naučila písať, čítať aj počítať a neskôr sa dostali aj k omnoho zaujímavejším veciam. Zrazu však prišiel druhý stupeň a tam si ich opäť osvojila pani učiteľka **Mgr. Mária Skladaná**.

Menovite: **Jozef Baksa, Adam Kanoš, Juraj Pajer, Jozef Klimko, Jaroslav Sedmák, Erik Refka, Marek Fiľo, Gabriela Gáliková, Kristína Gandžalová, Daniela Mišurdová, Aneta Haľaková a Beáta Bialiková**

Prajeme im
v budúcom živote
množstvo úspechov!
Silvia Ševcová, 9.A

Prváci

Minuloročných deviatakov v školských laviciach vystriedali prváci, ktorých sa ujala pani učiteľka **PaedDr. Gabriela Kanošová**. Abecedne to sú: *Andrej Birka, Filip Datko, Dominik Harvan, Eva Harvanová, Tomáš Janoška, Karolína Kamzíková, Dominik Kováč, Peter Kuklica, Tomáš Mecko, Alexandra Palusová, Laura Pokošová, Diana Pokošová, Ján Pompura, Radič Miroslav, Ľuboš Syč, Dávid Šarišský, Nina Tlučáková a Nela Vojtko-Kubandová.*

Prvákom prajeme v ich prvých krôčkoch veľa šťastia!

Silvia Ševcová, 9.A

Podakovanie

Naša škola dostala diplom a v ňom bolo podakovanie za dlhodobú realizáciu a spoluprácu pri tvorbe verejnoprospešných a vzdelávacích projektov od Nadácie Volkswagen Slovakia.

ĎAKUJEME!

Cezpoľný beh Beňuš

V piatok **28. Septembra 2018** Základná škola v Beňusi už po trinástykrát organizovala cezpoľný beh „**O putovný pohár starostky obce Beňuš**“ pre žiakov škôl Horehronia. Už po piatykrát za sebou sa žiaci našej školy zúčastnili tejto súťaže a to v oboch kategóriách. Za mladších žiakov bežali **Bibiána Zlúkyová a Martin Baksa** zo 6.A a **Adam Kuklica** zo 7.A triedy. V kategórii starších žiakov nás reprezentovali **Matej Mišurda** z 8.A triedy a **Janka Kamzíková a Jakub Bútor** obaja z 9.A. Trať bola náročná, pre mladších dlhá 1100 m a starší bežali až 1350 m. Na trati na nich navyše čakali dve stanovišťa: strelba zo vzduchovky a hod granátom. Naši mladší reprezentanti boli úspešní a skončili na výbornom **druhom mieste** vo svojej kategórii. Všetkým srdečne gratulujeme a za prípravu ďakujeme **p. uč. K. Kanošovej** a **p. riaditeľovi J. Šajšovi**.

Výsledky cezpoľného behu

Kategória: mladší žiaci

Miesto	Škola	Členovia družstva	Cieľový čas	Trestné sekundy	Výsledný čas
1.	Beňuš 1	Bibiána Jančová Lukáš Kochan Kristián René Murín	06 min : 29 s	36	07 min : 05 s
2.	Beňuš 2	Jakub Gašperan Jozef Samuel Masaryk Zuzana Vojvodová	07 min : 26 s	18	07 min : 44 s
2.	Pohorelá	Martin Baksa Adam Kuklica Bibiána Zlúkyová	07 min : 32 s	28	08 min : 00 s
3.	Polomka	Alex Fusek Silvia Koštiaková Marko Sidor	07 min : 34 s	42	08 min : 16 s
4.	Závadka nad Hronom	Viktória Michalisková Tomáš Seman Timotej Stasík	09 min : 27 s	40	10 min : 07 s

Kategória: starší žiaci

Miesto	Škola	Členovia družstva	Cieľový čas	Trestné sekundy	Výsledný čas
1.	Beňuš 1	Tomáš Lupták Kristína Matulíková Mário Srnka	08 min : 04 s	34	08 min : 38 s
2.	Beňuš 2	Ema Pauliaková Jakub Rafaj René Srnka	08 min : 50 s	33	09 min : 23 s
2.	Polomka	Patrik Kubaský Natália Markusová Samuel Siviček	10 min : 07 s	39	10 min : 46 s
3.	Závadka nad Hronom	Mária Babel'ová Tomáš Brtáň Daniel Hruška	10 min : 08 s	53	11 min : 01 s
4.	Šumiac	Sebastián Gigac Andrej Margeta Vanesa Pokošová	11 min : 18 s	39	11 min : 57 s
5.	Pohorelá	Jakub Bútora Janka Kamzíková Matej Mišurda	11 min : 35 s	35	12 min : 10 s

Vtípy

Pani učiteľka sa pýta Jožka:

- Aké máte doma zvieratá?
- Doma máme psa, mačku a mrazené kurča.
- Ako sa volal Pribinov syn? – pýta sa pani učiteľka.
- Pribináčik, - odpovie žiak.

Dominik Danielič, 7.A

Prednášky s pracovníčkou CPPPaP

Tak, ako každý rok, aj na začiatku tohto školského roka – **24. septembra 2018**, nás navštívila **pracovníčka CPPPaP Brezno**. **Žiakom ôsmeho ročníka** pomohla prejsť testom voľby povolania – **Profesijná orientácia** – pomoc pri výbere strednej školy. Výsledky po spracovaní a po konzultácii s výchovnou poradkyňou dostane každý jeden žiak domov. **Deviataci** využili možnosť otestovať **tip svojej osobnosti**.

Po krátkej prestávke mali žiaci **siedmeho ročníka** odbornú prednášku „**Prevencia závislostí**.“

Žiaci **ôsmeho a deviatego ročníka** zase prednášku na tému „**Obchodovanie s ľuďmi**.“

Všetci žiaci si počas prednášok mali možnosť vyskúšať okuliare simulujúce opilstvo. Táto skúsenosť ich najskôr zabávala. Ale splniť jednoduchú úlohu – trafiť papierik do koša vzdialeného od nich asi 20 cm im otvorila oči, ako sa človek v tomto stave ťažko orientuje.

Oceňujeme odbornosť prednášajúcej **pani Mgr. I. Šandorovej** a jej ústretovosť voči žiakom a učiteľom.

Mgr. Renáta Kantorisová

Naši najlepší odoberatelia

Najlepšími odoberateľmi nášho časopisu sa stali žiaci **zo 4.A triedy**, tým získali odmenu v podobe hry, ktorá im bude spriemňovať chvíle počas celého školského roka. Ešte raz ďakujeme!

Výlet Dargov - Košice

Pekný výlet k Dargovskému priesmyku a do Košíc zorganizovali 13. septembra 2018 členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Pohorelej. Zúčastnili sa na ňom aj **naši deviataci**. Dargovský priesmyk pretína hrebeň Slanských vrchov vo výške 473 m nad morom. Počas druhej svetovej vojny tu prebiehali kruté boje medzi Sovietskou armádou a ustupujúcou Nemeckou armádou. Na počesť tejto bitky tu stojí Pamätník Sovietskej armáde. Súčasťou pamätníka sú dva tanky T-34 na podstavcoch a Sieň bojovej slávy. Pamätná izba dokumentuje 7 týždňov trvajúcu bitku z prelomu rokov 1944 a 1945, ktorá patrila k najkrvavejším v dejinách Slovenska. Červená armáda v nej stratila viac než 20 000 mužov. Návštevník sa tu dozvie o udalostiach týkajúcich sa tohto regiónu v rokoch 1938 – 1944, teda pred samotným prechodom frontu a o vojenských operáciách v Slanských vrchoch. Textové panely sú doplnené zbierkami zbraní a výstroja príslušníkov Červenej armády a Wehrmachtu a originálnymi predmetmi z bojiska.

Trasa výletu ďalej viedla do obce **Veľaty**, kde sme sa v príjemnom prostredí moderne zariadenej reštaurácie naobedovali a po dobrom obede sme pokračovali do Košíc. Slnčné počasie nám umožnilo poprechádzať sa po námestí, navštívili sme monumentálny gotický **Dóm sv. Alžbety** a dopriali sme si krásny **výhľad na Košice zo Žigmundovej veže**.

Výlet nás obohatil o mnoho príjemných zážitkov, ktoré ostanú v našej pamäti.

Ing. Anna Pravotiaková

Vystúpenie artistov

Utorok, 25. september 2018 bol pre našu školu trošku iný. Na našu školu zavítali **Artisti z Ukrajiny**, ktorí pre nás vytvorili zábavný program. Program sa konal pre prvý aj druhý stupeň cez druhú vyučovaciu hodinu v telocvični. Program bol venovaný na podporu výchovy ku zdraviu a zdravému životnému štýlu. Artisti nám predviedli žonglovanie s kužeľmi a guľami, kúzelnícke vystúpenie, bubliny či držanie rovnováhy. Zabávači Máša a medveď zabávali žiakov svojim predstavením najprv na kolobežke a potom s gumou a rádiom. Vystúpenie sa nám všetkým veľmi páčilo a ďakujeme pánovi riaditeľovi **Mgr. J. Šajšovi** za zorganizovanie tejto akcie.

Janka Kamzíková, 9.A

Kružok "Nápadníček"

Prišla jeseň a s ňou aj prvé mrazy a studené sychravé počasie. Aj my, **žiaci 9.B triedy**, v rámci krúžku „Nápadníček“ sme si urobili „**Jeseň v našej triede**“, kde každý jeden žiak prispel svojou výtvarnou prácou na skrášlenie a zútulnenie triedy. Žiaci maľovali podľa svojej fantázie a ich práce boli zaujímavé.

Mgr. Ivana Datková

Sindy

Bol pekný májový večer a ja som sa nevedela dočkať nasledujúceho dňa. Fenke uja Jána sa totiž narodili šteniatka.

Ujo Jano je náš sused. Býva hneď za našou bytovkou. Má veľkú záhradu a ešte väčšie gazdovstvo. Veľmi rada tam chodím, lebo sa môžem venovať jeho zvieratkám a veľa sa o nich dozviem.

Dve krásne ruské mačičky majú krátku srst' a sú čierne ako uhoľ, s modrými očami. Srst' im vôbec nevypadáva, a tak sa s nimi môžem maznať. Ďalšie dve mačky sú naopak chlpaté a dlhosrsté. Sú to nórske horské mačky. Jedna rada spáva v papierovej krabici, ale kocúrika vidím len zriedka, pretože sa rád túla.

Asi pred dvoma týždňami ujovi na dvore pribudli kozičky a ovečky so svojimi mláďatami. Dve sučky, Šára a Šeron, sú mláďatá kangala. Vyzerajú ako dve levíčatá. Šárka je mohutná a hravá, rada uteká z dvora. Prepchá sa aj cez najmenšiu škárku v plote. Šeron je menšia a pokojnejšia. Veľmi rada sa s nimi naháňam.

Na toto gazdovstvo dohliada fenka Sindy. Je to kríženec pastierskeho psa a pudla. Má kučeravú srst' svetlohnedej farby a dlhý chvost. Keď sa na mňa pozrie, vyzerá, akoby sa usmievala. Je štíhla a vďaka svojej kostre aj rýchla a obratná. Dobrý čuch jej umožňuje nájsť každú maškrtu, ktorú jej hodím a ostrý sluch zasa zachytí každý môj krok. Ráno ma vyprevádza do školy a popoludní ma víta pred dverami domu. No a prednedávnom sa jej narodili šteniatka.

Po dvoch dňoch ma ujo Jano konečne zavolať, aby som sa na ne prišla pozrieť. Sindy mi ich pokojne ukázala. Boli maličké a slepé. Ale Sindy už bola vo forme a mohli sme sa na chvíľu pohrať. Večer, keďže som sa tešila druhý deň, som zaspala rýchlo.

Nadránom ma prebudilo kňučanie, škrabot a brechot. Rýchlo som vyskočila z postele a utekala zistiť, čo sa deje. Mama už bola hore a vystrašene behala po byte.

„Čo ak sú to zlodeji!?! A my sme doma samé,“ vyjadrila svoje obavy mama.

„Možno sú to iba potkany,“ vyplašila som ju ešte viac.

„Prosím, ťa, prestaň! Vieš, ako ich neznášam,“ povedala už nahnevane.

Rozmýšľali sme, odkiaľ prichádzajú tie zvuky. Zhodli sme sa, že to bude z kotolne pod nami. Len tak v pyžame sme vybehli von a potichu sme sa zakrádali dolu schodmi. Pred dverami kotolne sme načúvali. Žiadne zvuky sme nepočuli, len splašený tlkot svojich srdc.

Mama opatrne otvorila dvere... Vtom prudko odskočila. Skoro ma od ľaku zrazila na zem. Vo dverách objavila strapatá hlava, ktorá sa predierala von.

„Sindy!“ zvolala som a ona natešene behala hore – dole. Nieкто ju v kotolni omylom zamkol a ona sa pýtala von.

Takto vtipne sa začalo nové ráno a ja som sa už tešila na ďalšie dobrodružstvo so Sindy.

Vlastná tvorba: Bibiána Zlúkyová, 6.A

Slovensko-rómsky slovník

1 jeden - jekh

2 dva - duj

3 tri - trin

4 štyri - štar

5 päť - pandž

6 šest' - šov

7 sedem - efta

8 osem - ochto

9 deväť - eňa

10 desať - deš

11 jedenásť - dešujekh

12 dvanásť - dešuduj

13 trinásť - dešutrin

14 štrnásť - dešuštar

15 pätnásť - dešupandž

16 šestnásť - dešušov

17 sedemnásť - dešuefta

18 osemnásť - dešuocho

19 devätnásť - dešueňa

20 dvadsať - biš

21 dvadsaťjeden - bišujekh

22 dvadsaťdva - bišuduj

23 dvadsaťtri - bišutrin

24 dvadsaťštyri - bišuštar

25 dvadsaťpäť - bišupandž

26 dvadsaťšest' - bišušov

27 dvadsaťsedem - bišuefta

28 dvadsaťosem - bišuocho

29 dvadsaťdeväť - bišueňa

30 tridsať - tranda

40 štyridsať - saranda

Dobrý deň - Lačo džives

Dovidenia - Ačhen Devleha (Ostávajúte s Bohom)

Ďakujem - Pařikerav

Ako sa máš? - Sar sal?

Ako sa máte? - Sar san?

Dobrá chuť - Lačo chaviben (Mište tuke te perel)

Prosím ťa - Mangav tut

Áno - He

Nie - Na

Nerob to - Naker oda

Pod' sem - Av ade

Pod' ku mne - Av kemande (Av kema)

Rozumiem - Achajuvav

Nerozumiem - Naachajuvav

Čo chceš? - So kames?

Čo robíš? - So keres?

Čo sa stalo? - So pes ačhija?

Ideme čítať - Džas te genel

Ideme jest' - Džas te chal

Ideme domov - Džas khere

Ideme von - Džas avri

Ideme spievať - Džas the džijavel

Ja nemám - Man nane

Ty nemáš - Tut nane

Je mi smutno - Phares mange hin

Bolí ma to - Dukhal man oda

Prečo? - Soske?

Koľko? - Keci?

Zajtra - Tajsja

Dnes - Ada džives

Včera - Ič

Ráno - Tosara

Večer - Rači

Kto? - Ko?

Kde? - Kaj?

Sadni si - Beš tele

Malý(á) - Cikno(ni)

Veľký(á) - Baro(ri)

Pomaly - Polokores

Rýchlo - Sid'ar

Bež! Nebež! - Denaš! Nadenaš!

Ako sa voláš? - Sar pes vičines?

Volám sa ... - Vičinav pes

Koľko máš rokov? - Keci tuke berš?

Odkiaľ si? - Khatar sal?

Kde si teraz? - Kaj sal kanake?

Mgr. Mariana Krupová